

GAZİANTEP TİCARET ODASI YEŞİL BÜLTEN

KASIM 2025

SAYI: 2025/002

ATIKTAN DÖNÜŞÜME GEÇİŞ: TÜRKİYE'NİN YENİ ATIK YOL HARİTASI (2025-2035)

17 Ekim 2025 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, **2025-2035 Ulusal Atık Yönetimi Stratejisi ve Planını** kamuoyuna açıkladı. Bu plan; Türkiye'nin mevcut atık yönetimi yapısını güçlendirmeyi, eksiklikleri gidermeyi, geleceğe yönelik atık tahminlerini ortaya koymayı ve 2035 yılına kadar hayata geçirilecek yatırımları belirlemeyi hedefleyen kapsamlı bir yol haritası sunuyor.

Ulusal planda yer alan veriler, hedefler ve projeksiyonlar, Türkiye'nin **döngüsel ekonomiye geçiş** stratejisinin temelini oluşturuyor. Aşağıda, bu dönüşüm sürecinin en önemli başlıklarını üyelerimiz için özetledik.

1. Türkiye'nin Atık Yönetimi Vizyonu (2025-2035)

Stratejinin temel amacı; **atık oluşumunu azaltmak, kaynakların daha verimli kullanılmasını sağlamak, geri dönüşüm oranlarını artırmak ve çevresel etkileri en aza indirerek döngüsel ekonomi sistemine geçişi hızlandırmaktır.** Plan aynı zamanda, atık yönetiminde modern teknolojilerin kullanılmasını, yerel yönetimlerin kapasitesinin artırılmasını ve tüm paydaşların sorumluluklarının netleştirilmesini hedeflemektedir..

İşte planda vurgulanan orta vadeli ve uzun vadeli diğer hedefler

Orta Vadeli Hedefler (2028-2032)

- ✓ **2028 yılı sonuna kadar** atık oluşumunun önlenmesi ve oluşan atık miktarının döngüsel ekonomi hiyerarşisine göre kademeli olarak azaltılmasına yönelik çalışmalara başlanması.
- ✓ **2028 yılı sonuna kadar** düzensiz döküm sahalarına atık kabulünün sonlandırılması,
- ✓ **2028 yılına kadar** döngüsel ekonomiye geçiş konusundaki ilerlemenin sistematik olarak izlenmesi değerlendirilmesi çalışmalarına başlanması
- ✓ **2031 yılından itibaren**, ambalaj atıklarının **%70 oranında** kaynağında ayrı toplanarak geri kazanım tesislerine gönderiminin sağlanması
- ✓ **2032 yılına kadar** tek kullanımlık plastiklerin kullanımına **kısıtlama getirilmesi hedeflenmektedir.**

Uzun Vadeli Hedefler (2035 ve sonrası)

- ✓ Belediyelerde oluşan atıkların en az **%60'ının geri kazanılması**, en fazla **%40'ının düzenli depolamaya gönderilmesi**
- ✓ Döngüsel ekonomi ve sera gazı azaltımıyla uyumlu **ekonomik araçların geliştirilmesi**
- ✓ **2035 sonrasında** tek kullanımlık plastiklere yönelik ürün bazlı **yasakların genişletilmesi hedeflenmektedir.**

Atık Yönetimi Hiyerarşisi

Planın temel ilkeleri şu şekildedir:

- Kaynağında Önleme
- Yeniden Kullanım
- Geri Dönüşüm
- Enerji Geri Kazanımı
- Bertaraf

Bu yaklaşım **hammadde kullanımının azaltılması ve sera gazı emisyonlarının düşürülmesi hedeflerini desteklemektedir.** Söz konusu hiyerarşi, atığın artık “son aşamada bertaraf edilen bir yük” değil, **yeniden üretime dahil edilebilen bir kaynak** olarak görülmesini sağlıyor.

2. Altyapı ve Teknoloji Dönüşümü

Plan, 2035'e gelindiğinde Türkiye'de oluşan atıkların **nasıl ve hangi yöntemlerle yönetileceğini bilimsel verilerle tanımlıyor:**

- **%42'si biyolojik yöntemlerle** (kompost, biyometanizasyon, biyolojik işleme)
- **%11'i termal yöntemlerle** (yakma, RDF/SRF üretimi, enerji geri kazanımı)
- **%47'si düzenli depolama ile yönetilecektir.**

Bu hedeflere ulaşmak için;

- Kompost ve biyogaz tesislerinin yaygınlaştırılması
- Atıktan enerji tesislerinin artırılması
- Mekanik ayırma ve geri kazanım tesislerinin güçlendirilmesi
- Aktarma istasyonlarının modernize edilmesi öncelikli yatırım alanları olarak belirlenmiştir.

3. Sıfır Atık Yaklaşımının Ülke Geneline Yaygınlaştırılması

Yeni strateji, **Sıfır Atık Yönetim Sistemi'nin tüm kurum, işletme ve belediyelerde zorunlu hale gelmesini** öngörüyor.

Bu kapsamda ulusal ölçekte;

- Renk kodlu atık kutuları
- Standart piktogramlar
- Ayır toplama ekipmanları
- Kurumsal iç uygulama standartları

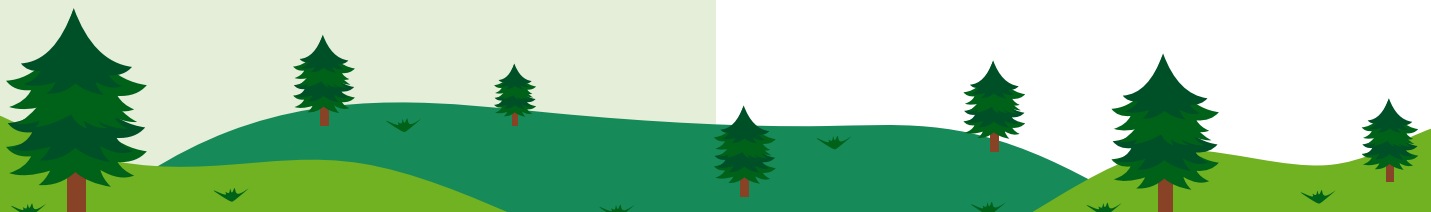
uygulanacak ve tüm sektörlerde ortak bir dil oluşturulacaktır. Bu uygulama birliği denetim süreçlerini kolaylaştıracak, geri dönüşüm oranlarını artıracak ve kaynak verimliliğine katkı sağlayacaktır.

4. Yerel Yönetimler ve OSB'lerde Yeni Dönem

Stratejiye göre, Türkiye'de **1400'den fazla belediyenin**, kendi atık yönetim planlarını bölgesel entegre sistemlerle uyumlu hale getirmesi hedefleniyor. Böylece toplama, ayrıştırma, taşıma ve bertaraf süreçleri daha verimli, izlenebilir ve sürdürülebilir bir yapı kazanacak.

Organize Sanayi Bölgeleri(OSB) için öne çıkan başlıklar:

- Tehlikeli, ambalaj ve endüstriyel atıkların izlenebilirliğini artıran **dijital altyapılar**
- Atık yönetimi süreçlerinde **dijital raporlama ve veri paylaşımı**
- OSB'lerde ortak geri dönüşüm ve atık işleme tesislerinin teşvik edilmesi hedefleniyor.

5. Uluslararası Uyum: AB Döngüsel Ekonomi Eylem Planı, Paris Anlaşması ve Yeşil Mutabakat

Yeni ulusal plan, uluslararası aşağıdaki politikalarla tam uyum içinde hazırlanmıştır:

- AB Döngüsel Ekonomi Eylem Planı
- AB Yeşil Mutabakatı
- Paris İklim Anlaşması

Böylece Türkiye'nin atık politikaları, sadece çevresel hedeflerle sınırlı kalmayıp karbon azaltımı, sürdürülebilir üretim ve enerji dönüşümü politikalarıyla bütünleşik bir yapıya kavuşuyor. Bu uyum, özellikle **AB'ye ihracat yapan firmaların** uyum süreçlerini kolaylaştıracak ve sürdürülebilirlik kriterlerine hazırlıklarını güçlendirecektir.

6. Beklenen Etki: Ekonomi, Çevre ve İstihdam

2025–2035 Ulusal Atık Yönetimi Stratejisi ve Planı, Türkiye'de hem çevresel hem ekonomik dönüşümü hedefleyen kapsamlı bir yol haritası sunmaktadır. Planla birlikte ülkenin atık işleme altyapısı modern tesislerle güçlenecek; böylece toprak, su ve hava kirliliği gibi çevresel baskılar önemli ölçüde azalacaktır.

Atıkların ikincil hammadde olarak yeniden ekonomiye kazandırılması, dışa bağımlılığın azalmasına ve kaynak verimliliğinin artmasına katkı sağlayacaktır. Bununla birlikte geri dönüşüm, kompost üretimi ve enerji geri kazanımı gibi alanlarda yeni iş fırsatları doğarak yeşil istihdamın gelişmesi beklenmektedir.

Tüm bu adımlar, hem işletmelerde hem de toplum genelinde sürdürülebilir üretim ve tüketim alışkanlıklarının güçlenmesini destekleyecektir.

Türkiye'nin en büyük organize sanayi bölgesine sahip şehrimiz için bu dönüşüm; yeni yatırım fırsatlarının doğmasını, karbon ve atık yönetimi performansının rekabet avantajına dönüşmesini, ortak tesis yatırımlarının artmasını ve firmalar arasında endüstriyel simbiyoz uygulamalarının yaygınlaşması anlamına geliyor.

Gaziantep Ticaret Odası tarafından hazırlanmış olan bu bültende yer alan veriler, kamuya açık güvenilir kaynaklardan derlenmiş olup, yalnızca bilgilendirme amacıyla sunulmaktadır. Gaziantep Ticaret Odası, bültende yer alan bilgilerin doğrudan ya da dolaylı şekilde kullanılmasından kaynaklanabilecek zararlardan sorumlu tutulamaz. Bu bülten yatırım tavsiyesi niteliği taşımamaktadır.

YEŞİL DÖNÜŞÜMÜ DESTEKLEME MERKEZİ

Gaziantep Ticaret Odası bünyesinde faaliyet gösteren **Yeşil Dönüşümü Destekleme Merkezi**, işletmelere **çevre dostu uygulamalar, sürdürülebilir üretim, enerji verimliliği, karbon ayak izi yönetimi, atık yönetimi** gibi kritik alanlarda rehberlik hizmetleri sunmaktadır.

DETAYLI BİLGİ İÇİN

[🌐 https://yddm.gto.org.tr/tr/](https://yddm.gto.org.tr/tr/)

[☎ 0342 220 30 30 \(329\)](tel:03422203030)

[✉ tugceaycil@gto.org.tr](mailto:tugceaycil@gto.org.tr)